

RAPPORT 35704/00-T06

Ytre Vikna Vindmøllepark

Vikna, Nord-Trøndelag

Konsekvenser for friluftsliv og reiseliv

RC CONSULTANTS as Trondheimsavdelingen		Adr: Pir-senteret 7462 TRONDHEIM Tlf: 73 54 53 00 Fax: 73 54 52 01 E-mail: ralph.guttormsen@rcc.no	
Tittel: Ytre Vikna Vindmøllepark. Konsekvenser for friluftsliv og reiseliv			
Oppdragsgiver/Finansieringskilde: Nord-Trøndelag Elektrisitetsverk			
Forfatter(e): Per Ivar Bergan og Aslaug Tomelthy Nastad		Dato: 22.02.2001	
Prosjekt Nr.: 35704		Rapport Nr.: 35704/00-T06	
Antall sider: 32		Tilgjengelighet:	
Prosjektleder: Per Ivar Bergan		Prosjektmedarbeider(e): Aslaug Tomelthy Nastad	
Foto: Aslaug Tomelthy Nastad/Per Ivar Bergan			
Emneord: Konsekvensutredning, Vindkraft, Vindmøller, Kraftledninger, Friluftsliv, Reiseliv.			
Sammendrag Nord-Trøndelag Elektrisitetsverk (NTE) planlegger utbygging av et vindkraftverk på Ytre Vikna i Nord-Trøndelag. Det foreligger to alternative valg av vindmølletyper, ett med ca. 75 stk. 2 MW vindmøller, og ett med ca. 54 stk. 3 MW vindmøller. Utbyggingen har en forventet årlig middelproduksjon på 450-570 GWh. Vindmøllene tenkes tilknyttet regionalt nett via et nytt 22 kV-nett internt i parken. Internnettet vil være tilknyttet to nye transformatorstasjoner ved vindmølleparken. Videre tilknytning vil være avhengig av hvilken ytelse parken får. I denne utredningen er konsekvensene for friluftsliv og reiseliv i influensområdet vurdert. Utbyggingen vil generelt få små konsekvenser for utøvelsen av friluftsliv og reiseliv i Vikna og Nærøy kommuner. Vindmølleparken og overføringslinjene er svært forskjellige tiltak når det gjelder konsekvenser for friluftsliv og reiseliv. Vår vurdering i denne saken er at vindmølleparken har noe større negativ konsekvens enn overføringslinjene i det mest omfattende alternativet. Konsekvensen for friluftsliv og reiseliv pr produsert kraftenhet er minst ved en full utbygging i dette prosjektet. Det nest beste alternativet er en begrenset utbygging der de nordøstlige delene av planområdet for vindmølleparken ikke blir utbygd, og at det kun bygges ny overføringslinje fram til Rørvik.			
Dato: 22.02.2001		Sign:	

Innhold

Sammendrag	2
1 INNLEDNING	4
2 UTBYGGINGSPLANER	6
2.1 Vindmøllepark	6
2.2 Transport og veier	6
2.3 Utbyggingsplaner for nettilknytning	7
2.3.1 Internt nett og transformatorstasjoner	7
2.3.2 Overføringsalternativ	7
3 METODE	8
3.1 Avgrensning av influensområdet	8
3.2 Registrering	8
3.3 Metode for vurdering av konsekvenser	8
3.4 Områdeinndeling	9
4 BESKRIVELSE OG BRUK AV OMRÅDET	11
4.1 Landskap og opplevelsesverdier i de berørte kommunene	11
4.2 Dagens bruk av influensområdet	12
5 KONSEKVENSER	19
5.1 Generelt om konsekvenser av vindkraft for friluftsliv	19
5.2 0-alternativet	19
5.3 Anleggsfase	19
5.4 Konsekvenser for friluftsliv og reiseliv	19
5.5 Sammenstilling av konsekvenser	24
5.6 Nedleggelse	25
6 AVBØTENDE TILTAK	27
7 OPPSUMMERING OG KONKLUSJONER	28
8 LITTERATURLISTE	29
VEDLEGG	30

1 INNLEDNING

Nord-Trøndelag Elektrisitetsverk (NTE) planlegger utbygging av Ytre Vikna vindmøllepark i Vikna kommune i Nord-Trøndelag.

Området hvor parken planlegges etablert ligger ca. 5 km vest for den eksisterende vindmølleparken på Husfjellet ved Garstad. Den planlagte vindmølleparken vil dekke et areal på ca. 9,6 km².

Tiltaket faller inn under bestemmelser om konsekvensutredninger i Plan og bygningsloven. NTE utarbeidet som del av denne prosessen Melding med forslag til utredningsprogram i januar 2000. Endelig utredningsprogram ble fastsatt av NVE i brev av 3. oktober 2000.

Det foreligger to alternativer for valg av mølletyper, ett med 2 MW vindmøller (ca. 75 stk.), og ett med 3 MW vindmøller (ca. 54 stk.). Utbyggingen har en forventet årlig middelproduksjon på 450-570 GWh.

Utredningen behandler de naturbaserte friluftslivaktivitetene inkludert jakt og fiske og båtliv i tillegg til reiseliv. Grunnlaget for rapporten er i tillegg til generelt fagstoff, basert på opplysninger fra Vikna kommune, Vikna jeger- og fiskeforening, Garstad utmarkslag, næringsforeningen i Vikna m.fl. I tillegg er det foretatt befaringskartlegging av verdier i området, samt at det er tatt inn relevante opplysninger fra delutredningene om landskap, kulturminner og kulturmiljø og fauna.

Med friluftsliv menes vanligvis opphold og fysisk aktivitet i friluft i fritiden med sikte på miljøforandring. I denne utredningen innebærer friluftsliv utøvelse av jakt og fiske, turer i skog og mark, bærplukking, småbåttrafikk og bading. Utendørsaktiviteter i undervisningssammenheng (skoler/barnehager) inngår også i begrepet.

Reiseliv omfatter overnattingssteder, attraksjoner og aktiviteter utført av tilreisende til kommunen(e). Tilreisende er folk fra andre kommuner/land som overnatter på campingplasser, hotell og leide eller egne hytter, rorbuer eller fritidsboliger.

Denne utredningen gjelder for de områdene som kan bli direkte eller indirekte berørt av de ulike utbyggingsalternativene for vindmøllepark og overføringslinjer, heretter omtalt som "influensområdet".

Formålet med denne utredningen er å beskrive hvilke konsekvenser en utbygging av vindkraftverk på Ytre Vikna med tilhørende veier og kraftlinjer vil få for friluftslivet og reiselivet i influensområdet.

Rapporten inneholder opplysninger om:

- ☐ dagens situasjon – dokumenterte verdier
- ☐ konsekvensvurdering av alternativene
- ☐ vurdering av potensielle avbøtende tiltak

Utredningen skal være med å danne beslutningsgrunnlaget for om utbyggingen skal bli realisert, og eventuelt hvilken lokalisering og utforming som vil være mest fordelaktig.

2 UTBYGGINGSPLANER

2.1 Vindmøllepark

Utbyggingsområdet på Ytre Vikna strekker seg fra Kjørsenget/Håven i sørvest og til Dalatinden i nordøst. Området er ca. 9 km langt og i overkant av 1 km bredt på det bredeste, og dekker et areal på ca. 9,6 km². Ca. 5 km øst for området ligger Husfjellet hvor den eksisterende vindmølleparken på Vikna ligger.

Det foreligger to alternativer for valg av vindmøller:

Møllealternativ 1: Oppføring av inntil 75 stk. 2 MW vindmøller

Møllealternativ 2: Oppføring av inntil 54 stk. 3 MW vindmøller

Alternativ I vil gi 150 MW installert effekt, noe som gir en forventet årlig middelproduksjon på ca. 450 GWh. For alternativ II vil installert effekt være opp til 162 MW. Dette vil gi en forventet middelproduksjon pr. år på ca. 570 GWh.

Det er pr. i dag ikke bestemt hvilken type vindmøller som vil bli satt opp på Ytre Vikna, bortsett fra at vindmøllene vil ha en ytelse på enten 2 eller 3 MW. Typiske mål for slike vindmøller er henholdsvis en totalhøyde på 118/130 m, navhøyde på 78/85 m og en vingediameter på 80/90 m. Rotoren på vindmøller i denne størrelsesorden vil sannsynligvis ha en omdreiningshastighet på 9-19 omdreininger i minuttet. Slike møller er vanligvis utført med tre vinger.

Vindmøllene fundamenteres fast i underlaget via et betongfundament i tillegg til fjellbolter. Fundamentets størrelse er avhengig av underlagets forfatning (fjell/løsmasse). Eksempelvis vil et fundament for en 2 MW mølle måle ca. 11 x 11 m.

På grunn av faren for lynnedslag må hver vindmølle jordes godt. Jordingen skjer med jordspyd og jordtråd. Jordtråden vil eventuelt bli lagt ned i terrenget rundt møllene.

2.2 Transport og veier

Den mest hensiktsmessige måten å transportere vindmøllene ut til Ytre Vikna er via båt. Det er derfor aktuelt å etablere kai/landfeste for ilandføring i nærheten av den planlagte vindmølleparken. Eventuell lokalisering er ikke avgjort, og vurderinger av eventuelle konsekvenser for friluftslivet av denne etableringen inngår ikke i denne utredningen.

I forbindelse med utbyggingen må det lages tre nye adkomstveier fra kommunal vei inn til vindmølleparken. Adkomstveiene vil samlet få en lengde på 0,9 km, og ha en minimumsbredde på 6 m. En utbygging vil trolig også medføre behov for utbedring av det kommunale vegnettet på enkelte strekninger.

Internt i parken må det lages veier til hver mølle. Veiene må dimensjoneres slik at de tåler belastning og trykk fra de aktuelle transportkjøretøy. Veiene anlegges slik at

hver mølle kan nås fra to sider, eller at det lages oppstillingsplass for kranbil rundt hvert vindmøllefundament.

2.3 Utbyggingsplaner for nettilknytning

2.3.1 Internt nett og transformatorstasjoner

Vindmøllene tilknyttes regionalt nett via et 22 kV internt nett som tilknyttes to transformatorstasjoner som tenkes bygd i, eller i utkanten av vindmølleparken. Kablene til det interne nettet tenkes gravd ned i vei eller i kabelgrøft i forbindelse med vei.

Selve transformatoren vil bli inngjerdet utenfor selve stasjonsbygningen, mens resten av utstyret plasseres inne i stasjonsbygningen. Transformatorstasjonene vil også inneholde kontor, spiserom, verktøyrom, lager og sanitærrom. Til sammen vil hver transformatorstasjon legge beslag på et område på ca. 20 x 50 m.

2.3.2 Overføringsalternativ

Det er lagt frem flere alternativer for tilknytning av vindmølleparken til regionalnettet. Den totale ytelsen i vindmølleparken vil være avgjørende for hvilken løsning som vil være mest hensiktsmessig. Uansett hvilket utbyggingsalternativ som velges for vindmølleparken, må det bygges ny overføringslinje på strekningen Ytre Vikna (Hunnestad) – Rørvik.

For å lette sammenligningen av de ulike utbyggingsalternativene, deles de tre ulike utbyggingsalternativene inn slik;

Utbyggingsalternativ a)	Vindmøllepark <100MW, ny kraftlinje Hunnestad-Rørvik
Utbyggingsalternativ b)	Vindmøllepark <100MW, ny kraftlinje Hunnestad-Rørvik-Saltbotn
Utbyggingsalternativ c)	Vindmøllepark >100MW, ny kraftlinje Hunnestad-Rørvik-Saltbotn-Årsandøy

3 METODE

Konsekvensutredningen er utført etter metoden beskrevet i ”Veileder om konsekvensutredninger” (Miljøverndepartementet 1994) og ”Veileder for arbeidet med friluftsliv i konsekvensutredninger” (Direktoratet for naturforvaltning 2000). Metoden går i hovedtrekk ut på å utarbeide en beskrivelse av friluftsliv og aktiviteter i influensområdet, beskrive konsekvensene av tiltaket, samt å foreslå avbøtende tiltak. Konsekvensene fremstilles grafisk.

Begrepet friluftsliv er noe utvidet i forhold til den opprinnelige definisjonen i St.meld nr. 40 (1986-87) ”Om friluftsliv”:

”Friluftsliv innebærer opphold og fysisk aktivitet i friluft med sikte på miljøforandring og naturopplevelse”.

I denne utredningen inkluderes småbåtutfart i begrepet da dette er en viktig fritidssyssele i influensområdet. Reiseliv inkluderes også i utredningen.

3.1 Avgrensning av influensområdet

Influensområdet for vindmølleparken vil omfatte planområdet for parken, adkomstveier og transformatorstasjon/servicebygg (se kart i melding om tiltaket). Friluftslivsområder og områder viktige for reiseliv som blir visuelt berørt av inngrepet, inngår også i influensområdet.

For overføringslinjene vil influensområdet være selve kraftledningstraséen og de arealer hvor jakt og andre former for friluftsliv/reiseliv blir påvirket i noen grad, eller hvor den visuelle opplevelsen av landskapet blir betydelig påvirket. Utstrekningen av influensområdet kan bli ulik for de ulike delstrekninger og alternativer.

3.2 Registrering

Områder av interesse for friluftslivet/reiselivet og verdien for brukerne ble identifisert og vurdert. Opplysningene er basert på intervju/samtaler med lokal forvaltning, organisasjoner for aktuelle aktører/brukere og lokale ressurspersoner med spesiell kunnskap om områdene.

I tillegg til samtaler/intervjuer ble det foretatt befaringer i områdene, 6. og 7. juli 2000. Deler av planområdet for vindmølleparken ble befart til fots. Opplysningene omkring overføringslinjene er basert på samtaler/intervjuer, samt befaring langs deler av traséen. Det må understrekes at samtalene og befaringene fant sted før ”Kart for planlagt linjetrasé” kom oss i hende.

3.3 Metode for vurdering av konsekvenser

For å vurdere konsekvensene av en eventuell utbygging for utøvelsen av friluftsliv/reiseliv, er det viktig å se på hvilken verdi områdene som blir påvirket har, samt hvilken påvirkning en utbygging medfører for de ulike aktivitetene.

Det er foretatt en verdivurdering av hvert delområde etter DN-veileder (2000)(y-aksen i figur 1). Det er lagt vekt på følgende punkter:

- ❑ Områdets funksjonelle kvaliteter
- ❑ Eksisterende bruk og brukere
- ❑ Alternative områder

Områdets funksjonelle kvaliteter

For hver lokalitet ble det registrert hvilke aktiviteter/komponenter som er viktig for friluftsliv og/eller reiseliv. Dette være seg dyreliv, fugleliv, botanikk, kulturminner, landskapsformer eller lignende. Lokalitetenes egnethet for ulike aktiviteter til ulike årstider, potensiell bruk, grad av uberørthet og tilgjengelighet ble også registrert.

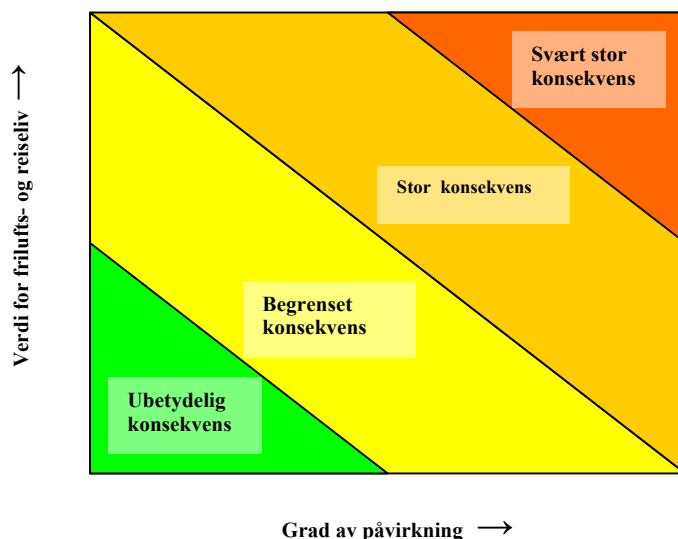
Eksisterende bruk og brukere

For hvert delområde ble det undersøkt hva det brukes til, hvem som bruker det i dag, hvorfor det brukes, og hvor brukerne er bosatt (fungerer området som nærtur-, dagstur-, helgetur- eller ferieområdet?).

Alternative områder

Et områdes verdi for friluftsliv-/reiseliv er blant annet avhengig av hvilke alternative friluftsområder som finnes. Alternative områder med tilsvarende/lignende kvaliteter er vurdert.

Konsekvensen av inngrepet kan uttrykkes som et produkt av den verdi områdene har og inngrepets påvirkningsgrad. Graden av påvirkning bestemmes av inngrepet geografiske utstrekning, grad av endring og områdets egnethet for friluftsliv etter inngrepet (x-aksen i figur 1). Konsekvensen kan fremstilles grafisk som vist i figur 1.

Figur 1 Skjematisk fremstilling for beregning av konsekvens for friluftsliv og reiseliv ved naturinngrep

3.4 Områdeinndeling

Tiltaket er delt inn i 13 delområder/-strekninger. Delstrekningene A-I korresponderer med NTEs inndeling av overføringslinjetraséen i "Melding med utredningsprogram". I "Kart for planlagt linjetrasé" (januar 2001) ble det foreslått nye traséer på enkelte

delstrekninger. Se nevnte publikasjoner for kartfremstilling av planområde og kraftlinjetrasé.

- Planområde vindmøllepark m/transformatorstasjoner, adkomstveier og interne veier

- Overføringslinjer:

- 1) Hunnestad - A
- 2) A - Langsundet (A-B)
- 3) Langsundet - Kvalfjord/Vannhagafjellet (B-C)
- 4) Kvalfjord/Vannhagafjellet – Søraunet (C-D)
- 5) Søraunet – Valdskiftet (D-E)
- 6) Valdskiftet – Rørvik (E-Rørvik)
- 7) Rørvik – Hestvika (Rørvik-F)
- 8) Hestvika – Søråa (F-G)
- 9) Søråa - Fosså v/Meraftafjellet (G-H)
- 10) Fosså v/Meraftafjellet – Saltbotn (H-Saltbotn)
- 11) Saltbotn - Foldereid (Saltbotn-I)
- 12) Foldereid – Årsandøy (I-Årsandøy)

4 BESKRIVELSE OG BRUK AV OMRÅDET

4.1 Landskap og opplevelsesverdier i de berørte kommunene

Vikna

Vikna er en kystkommune som består av ca. 6000 øyer, holmer og skjær. Bosettingen er konsentrert på de tre største øyene; Indre, Mellom, og Ytre Vikna. Folketallet er pr. 2000 på 3867. Vikna er en av få kommuner i Nord-Trøndelag som i de senere år har hatt befolkningstilvekst. Bosettingsmønsteret har endret seg de siste 40-50 år. Endringen består i at folk har flyttet inn til Rørvik fra områder med spredt bosetting.

De viktigste næringene i kommunen er fiske, fiskeoppdrett og landbruk. I omfang er Vikna en av de viktigste fiskerikommunene i fylket. Landbruket er fortsatt viktig for kommunens økonomi, og spiller en viktig rolle ved å opprettholde spredt bosetting i kommunen. Kommunen opplever en god utvikling innenfor mange deler av næringslivet, blant annet har Vikna en betydelig båtproduksjon og dessuten fylkets største It-bedrift, Telenor Mobil. Veksten i næringslivet fører til at flere besøker Vikna i jobbsammenheng enn tidligere.

Landskapet på Vikna består for det meste av nakne berg og knauser med spredt lynghei- og fattigmyrvegetasjon, men innimellom bergknausene finnes frodige og daler og skar med kalkrikt jordsmonn og dermed mer variert vegetasjon. Berggrunnen består hovedsakelig av grunnfjell; sure og harde bergarter som gneis og granitt. Den marine grensen går opp til 100-125 m o.h. på Vikna. Dyrkamarka befinner seg under den marine grensen og er derfor kalkrik. På øyene Kalvøya og Lysøya er det spesielt verneverdig lynghei.

Bruken av naturen i friluftslivssammenheng har basis i matauktradisjonen, med jakt og fiske som viktige friluftslivsaktiviteter for lokalbefolkningen. Det jakes hovedsakelig på rådyr og noe elg, men også en del på småvilt som rype og orrfugl, samt ender, grågåås og sjøfugl. Kommunen har 314 ferskvann av varierende størrelse. En god del av disse er gode fiskevann hvor det kan fiskes mot kjøp av fiskekort. Ellers er det nærmest ubegrensede muligheter til sjøfiske, både fra land og fra båt. Overalt på øya finnes fint turterreng for fotturer, og enkelte steder, som i terrenget vest for Rørvik, er det etablert turstier. I Vikna kommune finnes kulturminner og severdigheter som sammen med den urørte naturen og stillheten trekker turister til øya.

Rørvik og Vikna har gode kommunikasjonsmuligheter med omverdenen med båt, fly og buss. Både nord- og sørgående hurtigrute anløper Rørvik hver kveld hele året, samt at det daglig går hurtigbåt mellom Rørvik og Namsos. Rørvik lufthavn har daglig forbindelse med Trondheim og det øvrige innlandsflyrutenettet. Det går daglig buss til Grong som korresponderer med nord- og sørgående tog. Det er også greit å komme seg til Vikna via landeveien eller via egen båt. I Rørvik finnes en god småbåthavn.

Turister som reiser til Vikna, kommer for å få opplevelser forbundet med fiske, dykking osv. eller bare for å nyte stillheten og naturen. Det tilbys en rekke overnattingsmuligheter; camping, hytter, hotell og overnatting i nedlagte fiskevær i Viknas skjærgård. I tillegg til sengeplass tilbyr mange av overnattingsstedene

båttutleie. Det er også mulig å leie båt med mannskap for å dra på havfiske, eller for å blir skyssset rundt i Viknas skjærgård. Flere av overnattingsstedene har også salg av jakt- og fiskekort.

Nærøy

Nærøy i Ytre Namdal er den nordligste kystkommunen i Nord-Trøndelag. Kommunen har ca. 5400 innbyggere fordelt på 1072 km². Befolkningsutviklingen har i de senere årene vært negativ. Kolvereid er kommunesenteret og det største tettstedet i kommunen. Andre tettsteder i kommunen er Salsbruket, Foldereid, Ottersøy og Abelvær. Ellers bor befolkningen spredt rundt i kommunen.

Fra naturens side ligger forholdene til rette for både landbruk og fiskeri, og primærnæringene er desidert viktigst for kommunens økonomi. Nærøy er bl.a. fylkets største oppdrettskommune. Dette gir store ringvirkninger til det øvrige næringslivet i kommunen. Kommunen har også en betydelig reiselivsnæring med et antatt betydelig utviklingspotensiale. Reiselivsnæringen bruker kvaliteter som ren og uberørt natur i markedsføringen av kommunen.

Naturen i kommunen er svært variabel; fra skjærgård med nakent kystlandskap til fjorder, fjell, skog og kulturlandskap. Klimaet er også variabelt innen kommunen; mens det er lite snø i de ytre strøkene om vinteren, er det stabile snøforhold i flott skiterreng i de indre delene av kommunen.

4.2 Dagens bruk av influensområdet

I det følgende kapitlet omtales de fritids- og reiselivsaktiviteter som bedrives i influensområdet. Beskrivelsen av tilstøtende delstrekninger slås sammen der dette er vurdert som hensiktsmessig. På strekninger hvor NTE har skissert to alternative traséer, nevnes dette spesielt. Traséene benevnes som *foretrukket trasé* og *alternativ trasé* (kart for planlagt linjetrasé, juli 2000). På delstrekning 5 har det kommet et nytt alternativ som betegnes som foretrukket. For delstrekning 10 har alternativ trasé blitt endret til foretrukket trasé (november 2000).

Planområde vindmøllepark m/transformatorstasjoner, adkomstveier og interne veier

Planområdet for vindmølleparken på Ytre Vikna karakteriseres av delvis snaut, kupert og urørt terreng. Innimellom finnes myr- og lyngheivevegetasjon med små tjern og skogkledde smådaler. Området er avlangt i utstrekning og ligger i høyder på 40-140 m o.h. Fra de høyeste toppene kan en i klarvær se til Nordland og langs hele Namdalskysten. Området er tilgjengelig fra øst, og fra veien som skjærer tvers gjennom området fra Hunnestad til Tjørnsøya. Det er ingen bosetting inne i selve planområdet, og bare spredt bosetting i tilknytning til veien i utkanten av området.

Hele planområdet for vindmølleparken er som nevnt relativt urørt med få tekniske inngrep, bortsett fra en vei som skjærer tvers gjennom området fra Hunnestad og nordvestover. Sørvest i utbyggingsområdet ligger det et lite, inngrepsfritt naturområde som av Direktoratet for naturforvaltning (DN) er definert som ”inngrepsfri sone 2”. Dette betyr at området ligger 1-3 km fra tyngre tekniske inngrep.

Båttutferd er en viktig fritidsbeskjeftigelse i Vikna i sommerhalvåret. Utferden skjer hovedsakelig med småbåter, men også med kano og kajakk. For tilreisende uten egen båt er det mulig å leie motorbåter på en del overnattingssteder. Det finnes småbåthavn i Rørvik som er godt tilrettelagt for folk som besøker øya sjøveien.

På Ytter-Vikna finnes flere hytter og fritidsboliger. En stor del av fritidsboligene er nedlagte småbruk som nå benyttes av tilreisende, de fleste med familietilknytning på Vikna. Ellers på øya finnes overnattingsmuligheter for tilreisende ved Ytre Vikna Skjærgårdscamping, Fjukstad Caravan og Camping og Sæternes Hyttegård.

Det foregår noe jakt i området, hovedsakelig på rådyr, men også annet småvilt og noe elg. Elgjakten organiseres og drives av grunneierne i området, mens noe av småviltjakten leies ut. Helt nord i planområdet ligger fiskevatnet Litlevatnet. Vikna Jeger- og Fiskeforening (Vikna JFF) har drevet kultiveringsarbeid i dette vatnet og selger fiskekort. Det er hovedsakelig lokalbefolkningen som benytter seg av fiskemulighetene i vatnet.

Den nordlige delen av området brukes en del i fottursammenheng. I Vattafjellområdet, nordvest for planområdet, er det tilrettelagt ei lysløype og tursti. Vattafjellet er Viknas høyeste punkt, med sine 173 m o.h., og et populært utsiktspunkt i Vikna. Både på Vattafjellet og på Dalatinden nordøst i planområdet, har turgruppa i Rørvik idrettslag satt opp en såkalte turbok for å motivere folk til å bruke området. Det er i hovedsak kommunens innbyggere som bruker disse områdene.

Ved Håven, sørøst og sørvest for planområdet finnes stier som brukes av Viknas befolkning. Det samme gjelder stien fra Vågsenget til Bergsnova på Mellom-Vikna. De sørlige delene av selve planområdet er lite brukt som typisk turområde. Terrenget er noe kupert, men ikke ulendt, slik at området burde ha potensiale til å bli hyppigere brukt i fottursammenheng både av barnefamilier og eldre. Området har opplevelsesverdier i form av panoramautsikt fra de høyeste toppene, rikt dyreliv og trolig også fornminner. Like sørvest for utbyggingsområdet ligger flere fornminner i form av fangstgraver og steinrøyser. Alle registrerte fornminner ligger utenfor det skisserte utbyggingsområdet med en minimumsavstand på 350 m, men det ligger trolig flere uregistrerte fornminner innenfor utbyggingsområdet.

På Mellom-Vikna ligger Vågsengtunet, et idyllisk bygdetun med gamle bygninger og hageanlegg, administrert av Kystmuseet i Nord-Trøndelag, Woxengs samlinger. Vågsengtunet er et populært utfartssted for både turister og øyas befolkning. Hver sommer oppføres teaterforestillingen "Barbro – vegen mot bålet" på Vågsengtunet. Teaterstykket forteller om Barbro Hasfjord som ble brent som heks i Vikna på 1600-tallet. Bygningene kan leies for overnatting, og en kan få omvisning etter avtale. Stedet har potensiale til å bli en større attraksjon enn det er i dag, både for turister og folk fra regionen.

Fiskeværet Sør-Gjæslingan, bestående av en gruppe småøyer ligger sør for Vikna mot havstykket Folla, og er tilgjengelig via hurtigbåt fra Rørvik. Fiskeværet var i sin tid av like stor betydning som mange av værene i Lofoten, og hadde fast bosetting. Været er i dag så å si fraflytta, men rorbuene, fiskehjellene, fiskemottak og andre bygninger står igjen. Kystmuseet har ansvaret for store deler av fiskeværet og driver også utleie av selvbetjente rorbuer. Det er også muligheter for båtutleie.

Utbyggingsområdet er avsatt til LNF-område (Landbruks-, natur- og friluftsområde), sone C i gjeldende arealdel til kommuneplan (14.06.89). I sone C-områder foreligger viktige sektorinteresser som vilt, friluftsliv, naturvern– og reindriftsinteresser. All spredt bebyggelse er forbudt.

VERDI: Området er av liten til middels verdi for friluftsliv og reiseliv. Den nordøstre delen av området har pr. i dag størst verdi for friluftsliv. Samlet er hele planområdet lite brukt i dag, men har opplevelseskvaliteter når det gjelder landskap, naturmiljø og kulturmiljø. Området har derfor potensiale til mer utstrakt bruk. Innen området finnes det dessuten et inngrepsfritt naturområde som er av stor verdi i seg selv.

Oversikt nordøstover i planområdet for vindmølleparken på Ytre Vikna.

1) Hunnestad – A

Foretrukket trasé: På strekningen Hunnestad til punkt A ligger ingen kjente friluftsområder.

VERDI: Strekningen er av liten/ubetydelig verdi for friluftsliv og reiseliv.

Alternativ trasé: Det ligger ingen kjente friluftsområder på strekningen. Den planlagte traséen vil gå parallelt med den eksisterende kraftledningstraséen på strekningen.

VERDI: Strekningen er av liten/ubetydelig verdi for friluftsliv og reiseliv.

2) A-Langsundet (A-B)

Foretrukket trasé: Traséen går gjennom kupert og myrlendt terreng. Fiskevatnet Dalavatnet ligger ved veien, rett vest for Langsundet. Vikna Jeger- og Fiskeforening

har drevet kultiveringsarbeid i vatnet og selger fiskekort. I østenden av vatnet, like ved veien og en stor parkerings-/rasteplass, er det støpt en ”brygge” som gjør vatnet tilgjengelig også for bevegelseshemmede brukere. Her er det også satt ut en benk. Ved Langsundet finnes gode sjøfiskeplasser på land. Dette er en populær friluftslivsaktivitet blant turister i sommerhalvåret. Ellers ingen kjente fritidsinteresser i området.

VERDI: Området er av middels verdi for friluftsliv og reiseliv. Området brukes en del i dag.

3-4) Langsundet – Kvalfjord/Vannhagafjellet – Søraunet (B-C-D)

Foretrukket trasé: Strekningen er dominert av myrlendt og kupert terreng. Øst for Torkelvatnet til Vannhagafjellet er landskapet delvis skogkledt og utgjør et typisk terreng for vilt.

Garstad og Omegn Utmarkslag driver kultiveringsarbeid i fiskevatnet Horsengvatnet. Utmarkslaget administrerer også fiskekortsalget for vatnet. Vatnet ligger like ved riksveien og er lett tilgjengelig. Det er i hovedsak kommunens befolkning som bruker fiskevatnet.

I Sundsvågen ligger forholdene til rette for sjøfiske fra land.

På strekningen fra Langsundet til Sundsvågen ligger deler av Viknas viktigste og beste jaktterreng. Her skytes store mengder elg, rådyr og småvilt hvert år. Jakten er i hovedsak organisert av Garstad og Omegn Utmarkslag. Det selges noen få jaktkort til turister, og da i hovedsak dansker. Ellers bedrives jakten av lokalbefolkningen.

Ved Setnøya ligger kulturmiljø som vurderes til å ha middels til høy verdi i landskapsammenheng.

På deler av strekningen finnes relativt urørt natur, men ingen områder som kvalifiserer til begrepet inngrepsfritt naturområde.

VERDI: Området er av stor verdi for friluftsliv og reiseliv. Området er mye brukt i dag.

5) Søraunet – Valdsjøen (D-E)

Foretrukket trasé: På denne strekningen ligger to fiskevatn; Svantjønna og Årlivatnet. Vikna JFF har drevet kultiveringsarbeid i Årlivatnet og står for fiskekortsalget.

Det foregår noe jakt i området, hovedsakelig elg og rådyr i tillegg til noe småvilt. Jakta organiseres i stor grad av grunneierne selv.

VERDI: Området er av middels verdi for friluftsliv og reiseliv. Området er noe brukt i dag.

6) Valdskiftet – Rørvik (E-Rørvik)

Foretrukket trasé: Ingen kjente friluftslivs/reiselivsaktiviteter.

VERDI: Området er av liten/ubetydelig verdi for friluftsliv og reiseliv . Området er lite brukt i dag.

7) Rørvik – Hestvika (Rørvik-F)

Aunevatnet er et mye brukt turmål for befolkningen i Rørvik og omegn. Fra parkeringsplassen og ned til vatnet er det laget en sti som er farbar for rullestolbrukere. Det går også en tursti rundt deler av vatnet. Denne er ikke farbar med rullestol. Ved vatnet er det bygd en brygge i tre som brukes som badebrygge og fiskeplass.

Kråkøysundet og Nærøysundet brukes av småbåter på vei til og fra f. eks Sør- og Nord-Salten som er de mest brukte områdene for småbåttut fart for folk fra både Nærøy og Vikna.

VERDI: Området er av stor verdi. Området er mye brukt i dag.

Ved Aunevatnet nordøst for Rørvik. Dagens kraftledningstrasé kan skimtes i bakgrunnen, lengst til venstre i bildet.

8) Hestvika - Søråa (F-G)

Foretrukket trasé: Litjvatnet og Storvatnet er nærfriluftslivsområde for lokalbefolkningen i området. Det finnes fisk i begge vatna. Storvatnet er tilrettelagt som badeplass med omkleddningsrom, toaletter og brygge, og er et populært utfartsområde for lokalbefolkningen i sommerhalvåret. Begge vatna ligger i nærområdet (ikke gangavstand) til Ottersøy skole i Nærøy. Skolen bruker området i undervisningsformål, og har bl.a. undersøkt fiskebestanden i vatna.

Torstad Gård og Fritid driver med hytteutleie og diverse aktiviteter for turister.

Der er mye bær i liene her, og sommer og høst høstes det blåbær og tyttebær. Det er i hovedsak lokalbefolkningen som plukker bærene.

VERDI: Området er av stor verdi. Området er mye brukt i dag.

9) Søråa - Fosså v/Meraftafjellet (G-H)

Foretrukket trasé: ingen kjente friluftsliv-/reiselivsinteresser.

VERDI: Området har liten/ubetydelig verdi for friluftsliv og reiseliv. Området brukes lite i dag.

Alternativ trasé: I sommerhalvåret er småbåttutbart på Sør-Salten en populær beskjeftigelse for befolkningen i Vikna og Nærøy. Hit drar folk for å fiske eller bare nyte naturskjønne omgivelser. Området brukes også av folk fra regionen og utenlandske turister (hovedsakelig dansker og tyskere) på ferie i Vikna/Nærøy. Det er lagt til rette for småbåtturisme med gjestehavner i begge kommunene; Abelvær og Kolvereid i Nærøy og Rørvik i Vikna kommune.

VERDI: Området har middels til stor verdi for friluftsliv og reiseliv. Området er et populært utfartsområde i sommerhalvåret

10) Fosså v/Meraftafjellet – Saltbotn (H-Saltbotn)

Foretrukket trasé: Remmastrauman er en trang passasje med sterk strøm mellom fjordene Nord-Salten og Sør-Salten. Begge fjordene er populære båttutfartsområder for lokalbefolkningen i Nærøy og Vikna, men også folk fra regionen. I Remmastrauman finnes mer enn 100 år gamle trekkveier som er fredet som kulturminne. Båtene ble dratt gjennom den strie strømmen uavhengig av flo og fjære. I dag er det ingen problemer for småbåter med motor og lav kjøll å passere, enten det er flo eller fjære.

Ved Bjørkneset (v/Sør-Salten) ligger et område tilrettelagt for utflukter og grilling i sommerhalvåret. Området blir i hovedsak brukt av lokalbefolkningen i Nærøy.

I enden av fjorden Sør-Salten; Saltbotn i Nærøy kommune, ligger flere fritidsboliger. De fleste eies av folk med tilknytning til kommunen.

Området rundt Horven bru er utfartsområde for folk fra Vikna og Nærøy. Her er det et fint turterreng med gode bærforekomster. Horven bru er også et utgangspunkt for lengre fjellturer i området.

Ved Saltbotn munner Horvelva ut. Lenger opp i elva er det en vakker foss. Elva har i de senere år blitt tilrettelagt for laksefiske, bl.a. ved etablering av en laksetrapp og ved oppsetting av informasjonstavler ved vassdraget. Fiskekort selges i sportsforretningen i Kolvereid. I fiskesesongen blir området brukt av lokalbefolkningen, folk fra regionen og norske/utenlandske turister.

VERDI: Området er av middels til stor verdi for friluftsliv og reiseliv. Området er mye brukt i dag.

Horvelva i Nærøy kommune

11) Saltbotn- Foldereid (Saltbotn-I)

Foretrukket trasé: Det mest brukte friluftsområdet for folk i Nærøy ligger i Haltussen-Årforvatnområdet. Utfarten skjer hovedsakelig fra Kalvikmoen, men også fra Horven bru ved Saltbotn. Sommeren og høst blir området brukt i forbindelse med fotturer, bærplukking, jakt og fiske. Vinters tid er Årforvatnet - Svarttjønnaområdet det desidert mest brukte skiutfartsområdet i Nærøy, både for folk fra kommunen og nabokommunen Vikna.

VERDI: Området er av stor verdi for friluftsliv og reiseliv. Området er mye brukt i dag.

12) Foldereid – Årsandøy (I- Årsandøy)

Foretrukket trasé: Ingen kjente friluftsimteresser.

VERDI: Området er av liten/ubetydelig verdi for friluftsliv og reiseliv.

5 KONSEKVENSER

5.1 Generelt om konsekvenser av vindkraft for friluftsliv

En rekke problemstillinger kan følge med etableringen av vindkraftverk når det gjelder utøvelse av ulike former for friluftsliv. Først og fremst er problemene knyttet til støy, arealbeslag (vindmøller, veier, kraftlinjer) og påvirkning av opplevelsesverdier i området. Ising av møllene kan bli til hinder for utøvelsen av friluftsliv i vintersesongen.

Til sammen kan disse elementene føre til at området blir mindre brukt til friluftslivformål enn før utbyggingen. Årsaken til dette kan være mange. En viktig årsak er ofte at brukerne får mindre utbytte av å ferdes i området enn før utbyggingen på grunn av forringede opplevelsesverdier. En annen grunn kan være at utbyggingen danner barrierer eller okkuperer områder som før ble brukt til konkrete formål. Det er også viktig å poengtere at enkelte utbygginger kan gjøre områder mer tilgjengelige slik at bruken i friluftslivsammenheng øker.

Personer med stedstilhørighet til berørte områder synes ofte å fortsette å bruke utbygde områder på tross av forringede kvaliteter og mindre utbytte av bruken enn før.

5.2 0-alternativet

Hvis utbyggingen av vindmølleparken ikke blir gjennomført vil området sannsynligvis bli liggende urørt slik det er i dag. Området har imidlertid et stort potensiale som utfartsområde for lokalbefolkningen og tilreisende.

5.3 Anleggsfase

I anleggsperioden kommer de fleste, om ikke alle fysisk berørte områder, til å være lite egnet og mindre tilgjengelige for utøvelse av friluftsliv og reiseliv. Anleggsperioden er kort i forhold til driftsperioden, og konsekvensene blir derfor samlet sett langt mindre for anleggsfasen enn for driftsfasen.

5.4 Konsekvenser for friluftsliv og reiseliv

I det følgende er konsekvensene for friluftsliv/reiseliv vurdert for hvert område/delstrekning. Konsekvensvurderingen er basert på verdivurderinger for hvert område, i tillegg til inngrepets påvirkningsgrad. En oversikt over konsekvensene for de enkelte delområder/-strekninger presenteres avslutningsvis grafisk.

Planområde vindmøllepark m/transformatorstasjoner, adkomstveier og interne veier

Utbygging av vindmølleparken med tilhørende transformatorstasjoner, veier og kraftledningstraséer kan få direkte virkninger for friluftsliv og reiseliv ved at ressurser og arealer fysisk blir påvirket. I tillegg kommer støy, ising og forringelse av opplevelsesverdiene i influensområdet som indirekte virkninger av tiltaket.

Ising av vindmøllevingene kan i enkelte distrikt medføre fare for folk og dyr som oppholder seg i nærheten av vindmøllene, da isen kan slynges ut over store områder når vingene roterer. Erfaringer fra vindmølleparken på Husfjellet tilsier imidlertid at

ising sjelden er et problem pga. det milde vinterklimaet på Namdalskysten. Det vil derfor trolig være unødvendig å sikre området med gjerder/innføre ferdselsforbud hvis faren for ising er så liten som anslått. Det må i denne sammenheng understrekes at sikkerhetsspørsmålet ikke er vårt ansvar, og at våre anbefalinger er gitt på grunnlag av opplysninger fra NTE.

Veier vil, slik som vindmøller gjør det, redusere opplevelsesverdien til området. På den annen side kan veier inn til, og internt i parken være med å gjøre området mer tilgjengelig for turgåere og andre. Det er derfor også en mulighet at områdets attraktivitet som turmål øker etter utbyggingen.

Utbygging vil føre til at et ”inngrepsfritt naturområde” (kystlynghei) mister det urørte og uforstyrrede villmarkspreget. Området mister samtidig sin status som ”inngrepsfritt naturområde”. Det blir stadig færre urørte naturområder igjen i Norge. I Stortingsmelding nr. 58 (1996-97) ”Miljøvernpolitikk for en bærekraftig utvikling” går det fram at myndighetene legger stor vekt på at den enkelte sektor og kommune må unngå ytterligere inngrep i de gjenværende, sammenhengende urørte naturområdene og andre verdifulle områder. Inngrepet er i så måte i strid med denne målsettingen.

Etablering av en vindmøllepark med tilhørende veier og kraftlinjer vil kunne få negative konsekvenser for det skisserte utbyggingsområdet som turmål. Vindmøllene, i egenskap av sin størrelse, vil være spesielt godt synlige over store avstander i det åpne kystlandskapet og vil for mange være med å minske attraktiviteten til de omkringliggende områdene som turmål (Dalatinden/Vattafjellet). Vindmøllene legges hovedsakelig til de høyeste partiene i terrenget. Slike høydedrag er gjerne målet for turgåere, og en etablering av vindmøller her kan føre til at attraktiviteten reduseres.

Litjvatnet ligger nordøst i det skisserte utbyggingsområdet for vindmøller. Etablering av vindmøller i området vil neppe hindre utøvelsen av videre fiske, men naturopplevelse ved fisket vil bli noe redusert. Nord for Dalavatnet blir Dalen transformatorstasjon plassert. Denne får forbindelse til den nye 132 kV linjen (mellom Hunnestad og Årsandøy) via en avgreining som går øst for Dalavatnet. Kraftlinjene vil i likhet med vindmøllene påvirke naturopplevelsen i negativ retning, men ikke ha noe å si for utøvelsen av fiske ved Dalavatnet. Dersom avgreining blir kablet, er dette en fordel for naturopplevelsen i området.

Nyetableringene med veier og vindmøller og økt trafikk kan føre til at viltet holder seg unna sine vante tråkk den første tiden etter at parken står ferdig. Erfaringer fra Husfjellet vindmøllepark viser imidlertid at viltet kommer tilbake i løpet av et års tid. Under jakten må jegerne ta hensyn til de tekniske innretningene, men ellers er det ingenting som tilsier at jakten ikke kan foregå som før. Den planlagte vindmølleparken er adskillig større i utstrekning enn Husfjellet vindmøllepark, noe som kan medføre mer trafikk innen området. Det er likevel ikke sannsynlig at viltet vil sky området.

Etablering av interne veier i vindmølleparken er positivt for tilgjengeligheten selv om de er stengt for allmenn biltrafikk. Det blir lettere fremkommelig for mennesker med bevegelseshemninger, samt små barn og eldre.

I vindmølleparken og dens umiddelbare nærhet, kan støy fra vindmøllene være med å bidra til ytterligere forringelse av naturopplevelsen. På tross av at støy fra vindmøller ligger i underkant av lydnivået fra lyder i naturen som vind og rennende vann, oppfatter menneskeøret vindmøllesus som mer forstyrrende da støyens karakter er mer rytmisk og mekanisk enn lyder i naturen. I tillegg vil lydinntrykket forsterkes av synsinntrykket. Det må nevnes at støynivået er avhengig av vindretning og vindstyrke.

Vindmøllene vil bli synlig fra farvannet nord, sør og vest for Ytter-Vikna, men de vil ikke virke påtrengende ruvende i landskapet fra denne avstanden. Reduksjonen i opplevelsesverdi for folk som ferdes i småbåt i farvannet rundt Ytter-Vikna, forventes derfor å bli minimal. Sett fra Vågsengtunet og turstien til Bergsnova vil vindmølleparken virke noe ruvende i landskapet, og forringe en del av naturopplevelsen. Avstanden til fiskeværet Sør-Gjæslingan er så stor at vindmøllene knapt vil være synlige herfra, og de bidrar neppe til noen vesentlige endringer i landskapsopplevelsen.

Området er av liten til middels verdi for friluftsliv og reiseliv. Påvirkningen er middels. Konsekvensen blir derfor begrenset.

Overføringslinjer:

Konsekvensen for friluftsliv og reiseliv er vurdert under forutsetning av at det blir satt opp en 132 kV linje på strekningen. Hvis en mindre spenningsstyrke velges, vil konsekvensen muligens bli noe mindre på grunn av dette vil kreve mindre ruvende master.

1) Hunnestad – A

Foretrukket trasé: Strekningen er av liten eller ubetydelig verdi for friluftsliv og reiseliv. Påvirkningen er liten. Konsekvensen blir derfor ubetydelig.

Alternativ trasé: Strekningen er av liten eller ubetydelig verdi for friluftsliv og reiseliv. Påvirkningen er liten. Konsekvensen blir derfor ubetydelig.

2) A - Langsundet (A-B)

Foretrukket trasé: Traséen går et stykke sør for Dalavatnet og vil derfor i liten grad påvirke opplevelsesverdien ved å fiske ved Dalavatnet. Kraftlinjene vil heller ikke påvirke muligheten til fiske i vatnet.

En ny 132 kV linje på strekningen gjør at deler av den eksisterende 22 kV linjen mellom Hunnestad og Langsundet kan fjernes. Dette vil være positivt for temaet.

Over Langsundet vil 132 kV linjen legges parallelt med eksisterende 22 kV linje. Dette vil gi en ytterligere reduksjon i opplevelsen med å bedrive sjøfiske fra land her, men å legge de to linjene parallelt vil trolig være et bedre valg enn å legge det nye luftstrekket lenger sør. Det er mulig at utøvelsen av fiske kan bli fysisk umulig der linjen krysser sundet.

Strekningen er av middels verdi for friluftsliv og reiseliv. Påvirkningen er middels. Konsekvensen blir derfor begrenset.

3-4) Langsundet - Kvalfjord/Vannhagafjellet - Søraunet (B-C-D)

Foretrukket trasé: På deler av strekningen ligger kraftlinjen parallelt med eksisterende trasé. Opplevelsesverdien ved å fiske ved Horsengvatnet vil bli redusert med en kraftledning i sørenden av vatnet. Kraftlinjene kan også fysisk påvirke utøvelsen av fiske i denne delen av vatnet.

Ved Setnøyvatnet vil eksisterende 22 kV linjetrasé bli justert slik at den blir lagt parallelt med 132 kV linjen. Dette vil gi et ryddigere inntrykk som må ses på som positivt i denne sammenhengen.

Ved Sundsvågen kan sjøfiske fra land bli fysisk påvirket i større bredde enn tidligere, samtidig som at opplevelsen med å fiske blir ytterligere redusert.

Jaktutøvelsen blir trolig ikke påvirket i nevneverdig grad, bortsett fra i anleggsperioden (se avbøtende tiltak). Det er imidlertid kjent at skogsfugl kan kollidere med kraftlinjer, slik at mengden tilgjengelig vilt reduseres.

Kraftlinjene vil virke skjemmende på vakre landskap og kulturmiljøer på strekningen, og da spesielt på Setnøya. Dette bidrar til å redusere områdets attraktivitet og opplevelsesverdi.

Området er av stor verdi. Påvirkningen er middels. Konsekvensen blir derfor begrenset.

5) Søraunet – Valdskiftet (D-E)

Foretrukket trasé: Fisket i Svantjønna og Årlivatnet vil ikke berøres av kraftledningene. Ved Svantjønna vil foretrukket trasé gå parallelt med eksisterende trasé i nordenden av vatnet. Ved Årlivatnet går traséen nord for vatnet. Konsekvensene for fisket blir derfor reduksjon i opplevelsesverdier.

Reduksjon av naturopplevelsen blir også eneste konsekvens for folk som bruker området som tur- og jaktterreng.

Området er av middels verdi. Påvirkningen er middels. Konsekvensen blir derfor begrenset.

6) Valdskiftet – Rørvik (E-Rørvik)

Foretrukket trasé: Området er av liten/ubetydelig verdi. Påvirkningen er liten/ubetydelig. Konsekvensen blir derfor ubetydelig.

7) Rørvik – Hestvika (Rørvik-F)

Følgende alternativer for trasévalg på strekningen Rørvik transformatorstasjon – Hestvika er basert på opplysninger fra Erling Tønne, NTE Nettdivisjonen, avd. Kundeservice 19.02.01. Betegnelse for de ulike traséalternativene avviker derfor fra de resterende strekningene.:

Alternativ 1) Ny 132 kV luftlinje legges parallelt med eksisterende 66 kV og 22 kV på strekningen Hestvika - Kråkøya - Rørvik. Eksisterende 66 kV og 22 kV vil bestå. Totalt 3 luftlinjer over Kråkøya (132, 66 og 22 kV).

2) Eksisterende 66 kV luftlinje Hestvika - Kråkøya - Rørvik bygges om til 132 kV. Eksisterende 66 kV luftlinje mellom Hestvika og Gardmannvika fjernes. Ny 66 kV sjøkabel legges mellom Gardmannvika og Rørvik. Totalt 2 luftlinjer over Kråkøya (132 og 22 kV).

3) Eksisterende 66 kV Gardmannvika - Hestvika - Kråkøya - Rørvik fjernes. Ny 66 kV sjøkabel legges mellom Gardmannvika og Rørvik. 132 kV luftlinje bygges mellom Hestvika og Gardmannvika. Ny 132 kV sjøkabel legges mellom Gardmannvika og Rørvik. Totalt 1 luftlinje over Kråkøya (22 kV).

Alternativ 1): Etablering av en ny 132 kV linje parallelt med eksisterende 22 og 66 kV linjer på strekningen vil være med på å forringe opplevelseskvalitetene for turgåere, badegjester, sportsfiskere og småbåtfolk. Linjen kommer til å krysse i sørenden av Aunevatnet. I denne delen av vatnet finnes det ikke egnede fiskeplasser på grunn av kraftig vannvegetasjon. Linjene vil derfor ikke komme til å utgjøre noe fysisk hinder for fiske.

Området er av stor verdi. Påvirkningen er liten til middels. Konsekvensen blir derfor begrenset.

Alternativ 2): En oppgradering av dagens 66 kV til 132 kV, vil bety at kraftlinjene vil oppleves som mer ruvende og dermed bidra til reduksjon av opplevelseskvalitetene. Det at det blir to parallelle linjer i stedet for tre, kan muligens bidra til at konsekvensen blir lignende som for alternativ 1). Dette alternativet bidrar dessuten til at eksisterende 66 kV luftlinje mellom Hestvika og Gardmannvika kan rives, noe som er positivt.

Området er av stor verdi. Påvirkningen er liten til middels. Konsekvensen blir derfor begrenset.

Alternativ 3): Hvis dette alternativet blir valgt, blir 66 kV linjen fra Rørvik til Gardmannvika, via Kråkøya og Hestvika fjernet, noe som betyr at det bare vil gå én linje (22 kV) på strekningen Rørvik-Kråkøya-Hestvika. Dette betyr en bedring i opplevelseskvaliteter i forhold til dagens situasjon, spesielt ved Aunevatnet hvor linja knapt vil være synlig. Også over Kråkøya vil det få betydning for opplevelseskvalitetene at antallet linjer reduseres til én. Det er også et bedre alternativ enn de to foregående. Ny 132 og 66 kV linje kables fra Rørvik transformatorstasjon, via Halsanbukta over Nærøysundet til Gardmannvika. Herfra vil 132 kV linja gå i luftlinje til Hestvika. Alternativ 3) er å foretrekke fremfor alternativ 1) og 2).

Området er av stor verdi. Påvirkningen er ubetydelig. Konsekvensen blir derfor ubetydelig.

8) Hestvika – Søråa (F-G)

Foretrukket trasé: Etablering av en ny kraftledning som hovedsakelig går parallelt med eksisterende 22 kV- linje, vil føre til reduserte opplevelseskvaliteter for de som bruker området. Dette går også fram av landskapsutredningen for dette prosjektet.

Området er av stor verdi. Påvirkningen er middels. Konsekvensen blir derfor begrenset.

9) Søråa - Fosså v/Meraftafjellet (G-H)

Foretrukket trasé: Området har liten/ubetydelig verdi. Påvirkningen er liten. Konsekvensen blir derfor ubetydelig.

Alternativ trasé: Traséen vil bli lagt parallelt med eksisterende trasé, noe som vil redusere betydningen av den nye traséen noe. Opplevelseskvalitetene for de som ferdes på Sør-Salten i båt vil imidlertid bli noe redusert pga. inngrepet.

Området har middels til stor verdi. Påvirkningen er middels. Konsekvensen er begrenset.

10) Fosså v/Meraftafjellet – Saltbotn (H-Saltbotn)

Foretrukket trasé: Kraftledningen vil på store deler av strekningen gå parallelt med eksisterende 22 kV. Dette vil redusere betydningen av 132 kV linjen noe, men konsekvensen for friluftsliv/reiseliv på strekningen blir uansett en ytterligere reduksjon av opplevelseskvalitetene på strekningen. Traséen krysser Horvelva nord for Horven bru.

Ved å legge traséen så langt nord, skånes fiskeplasser og en vakker foss lenger ned i elva.

Området har middels til stor verdi for friluftsliv og reiseliv. Påvirkningen er middels. Konsekvensen er begrenset.

11) Saltbotn-Foldereid (Saltbotn-I)

Foretrukket trasé: Kraftledningstraséen legges der eksisterende 66 kV-trasé går i dag og vil erstatte denne. En 132 kV linje vil kreve en større mastetype og vil oppfattes som mer ruvende i terrenget. Kraftlinjen vil derfor føre til ytterligere reduksjoner av opplevelseskvalitetene på strekningen. Kraftlinjene vil neppe være til hinder for utøvelsen av noen form for friluftsliv.

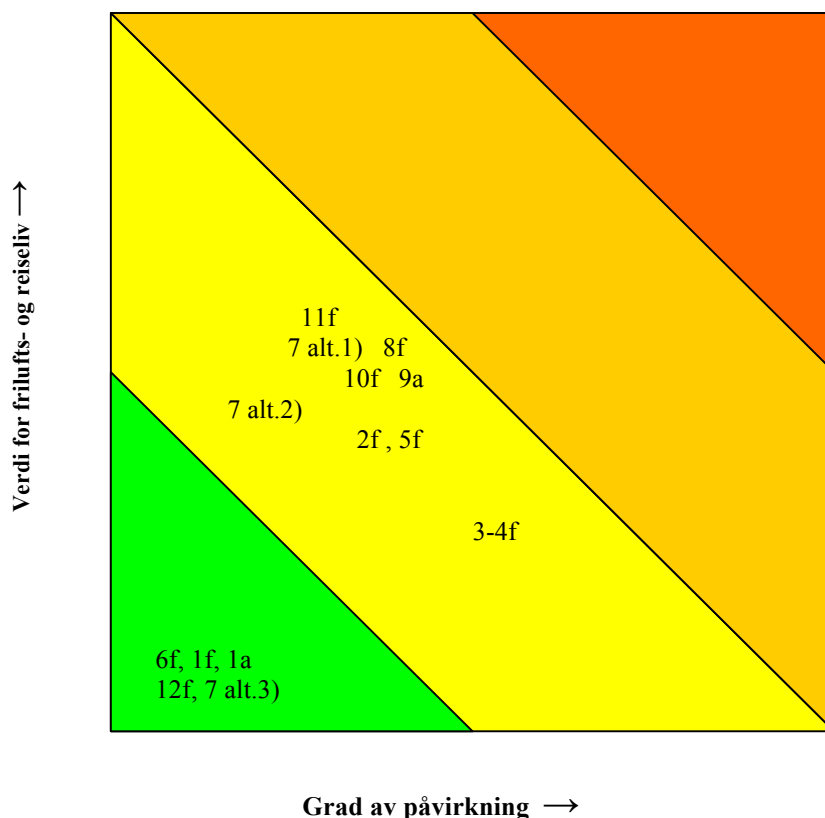
Området er av stor verdi. Påvirkningen er liten til middels. Konsekvensen er begrenset.

12) Foldereid – Årsandøy (I-Årsandøy)

Foretrukket trasé: Området er av liten/ubetydelig verdi. Påvirkningen er liten. Konsekvensen er ubetydelig.

5.5 Sammenstilling av konsekvenser

Figuren under oppsummerer konklusjonene for overføringslinjene i konsekvensutredningen. Tallene korresponderer til strekning 1-12. Delstrekning 5a vil ha størst negativ konsekvens for friluftsliv og reiseliv. Ingen av delstrekningene vil ha svært stor negativ konsekvens.

Figur 2 Konsekvens for friluftslivs- og reiselivsinteressene som følge av bygging av overføringslinjer fra Hunnestad til Årsandøy i forbindelse med etablering av vindkraftverk på Ytre Vikna. Tallene korresponderer med nummereringen av de ulike delstrekningene. Bokstavene a og f korresponderer med henholdsvis alternativ og foretrukket trasé i Kart for planlagt linjetrasé. Januar 2001 (se kap 3.4).

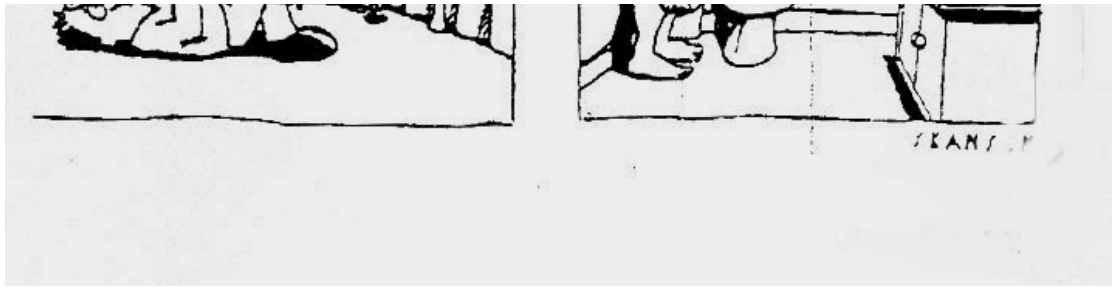
Vindmølleparken og overføringslinjene er svært forskjellige tiltak når det gjelder konsekvenser for friluftsliv og reiseliv. Vår vurdering i denne saken er at vindmølleparken har noe større negativ konsekvens enn overføringslinjene i det mest omfattende alternativet.

5.6 Nedleggelse

Konsekvensen av en eventuell nedleggelse av vindmølleparken med tilhørende overføringslinjer er ikke inkludert i den samlede vurdering av tiltaket, men beskrives i det følgende.

Områdene som blir direkte berørt av vindmøllene og tilhørende overføringslinjer vil kunne oppleves som mindre attraktive som friluftslivs-/reiselivslokalitet i driftsperioden enn hva som var tilfelle før gjennomføringen av tiltaket. Sannsynligvis vil denne oppfatningen vedvare etter at anlegget er nedlagt.

Møllefundamentene og vegnettet tilknyttet vindmølleparken, vil i utgangspunktet sette irreversible spor i terrenget, noe som ikke bidrar til å gjøre området mer attraktivt for friluftsliv. Hvis det legges ressurser i å fjerne fundamenter og veier helt eller delvis, er det mulig å tilbakeføre terrenget til tilnærmet naturtilstand via restaurering av landskap og vegetasjon (revegetering). En slik restaurering ble gjennomført i forbindelse med legging av gassrørledninger på Bokn i Rogaland, og ser ut til å være vellykket.

6 AVBØTENDE TILTAK

De største friluftslivsinteressene er knyttet til områdets nordøstre del. Dersom det ikke velges en full utbygging, foreslås det at dette området holdes utenfor det arealet som benyttes til utbygging.

Anleggsperioden

Kjøring med anleggsmaskiner i terrenget kan føre til store skader på vegetasjon og fjell som ligger opp i dagen. Det bør derfor innføres retningslinjer for å begrense kjøring utenfor det interne veinettet.

Konsekvensen for jaktutøvelsen vil bli redusert hvis det gjennomføres anleggsstopp i jakttida (i perioden 10. september- 31. oktober).

Etableringen av vindmøllepark med veier og kraftlinjetraséer vil nødvendigvis medføre endringer i landskapet. I tillegg til de fysiske innretningene, vil landskapet som følge av anleggsarbeidet påføres sår som det er mulig å gjøre noe med. Etter at anleggsarbeidet er avsluttet bør det derfor gjennomføres landskapspleiende tiltak for å bøte på disse skadene. Målsetningen bør være at landskapet/vegetasjonen skal tilbakeføres til sin naturlige stand i størst mulig grad, og at det benyttes metoder og kompetanse som ivaretar dette.

Driftsfase

Det foreslås at motorisert ferdsel i vindmølleparken begrenses til nødvendig kjøring i forbindelse med vedlikehold. Dette kan løses ved at innfartsveiene(e) sperres med bom. Ved bommen(e) foreslås det at det anlegges parkeringsplasser for å legge til rette adkomst for publikum.

7 OPPSUMMERING OG KONKLUSJONER

Utbygging av vindmølleparken vil føre til at et ”inngrepsfritt naturområde” (kystlynghei) mister det urørte og uforstyrrede villmarkspreget. Området mister samtidig sin status som ”inngrepsfritt naturområde”.

Området benyttes i liten grad til friluftsliv. De største friluftsjnteressene er knyttet til områdets nordøstre del. Dersom det ikke blir full utbygging, bør derfor dette området ikke utnyttes. Vindmølleparken vil bli godt synlig fra sjøen uten at det forventes at dette vil forringe naturopplevelsen i vesentlig grad.

Prosjektområdet er av liten til middels verdi for friluftsliv og reiseliv. Påvirkningen er middels. Konsekvensen blir derfor begrenset.

En full utbygging av vindmølleparken på Ytre Vikna vil kreve at det bygges ca 80 kilometer ny kraftlinje (utbyggingsalternativ c). Dette er i seg selv et stort naturinngrep som vil ha negativ påvirkning på friluftslivs- og reiselivsinteressene uansett plassering. En gjennomgang av de ulike delstrekningene viste imidlertid at det ikke vil bli svært stor negativ konsekvens i noe enkeltområde.

Dersom det velges et begrenset utbyggingsalternativ for vindmølleparken (mindre enn 100 MW), kan det være tilstrekkelig å bare bygge ny linje fra Hunnestad til Rørvik (utbyggingsalternativ a). Dette vil gi mindre negative konsekvenser enn full utbygging. En begrenset utbygging kan også kombineres med ny kraftlinje fra Hunnestad til Saltbotn (utbyggingsalternativ b). Dette vil gi tilnærmet like store negative konsekvenser som full utbygging. I et samfunnsmessig perspektiv er det miljøskade pr. produsert GWh som er av overordnet interesse. Etter vår vurdering er konsekvensen for friluftsliv og reiseliv pr produsert kraftenhet minst ved en full utbygging i dette prosjektet. Det nest beste alternativet er en begrenset utbygging der de nordøstlige delene av planområdet for vindmølleparken ikke blir utbygd, og at det kun bygges ny overføringslinje fram til Rørvik.

En detaljert vurdering av de enkelte delstrekninger og alternativer er presentert i tabell og figur i vedlegg 2.

8 LITTERATURLISTE

Sommer i Vikna, Brosjyre

Informasjon fra Internett; Viknanett

Berg, E. 1996. Estetikk, landskap og kraftledninger. NVE - Kraft og Miljø nr. 22

Direktoratet for naturforvaltning. 2000. Veileder for arbeidet med friluftsliv i konsekvensutredninger etter plan- og bygningsloven.

Miljøverndepartementet. 1994. Konsekvensutredninger. Veileder i plan- og bygningslovens bestemmelser.

St.meld nr. 40 (1986-87) ”Om friluftsliv”

Friluftsliv og vassdragsvern. NOU 1983:45.

Nord-Trøndelag Elektrisitetsverk. 2000. Melding om planlegging av Ytre Vikna Vindmøllepark med forslag til konsekvensutredningsprogram.

Nord-Trøndelag Elektrisitetsverk. Juli 2000. Kart for planlagt linjetrasé – Ytre Vikna Vindmøllepark-Rørvik-Salbotn-Årsandøy 132(66) kV linje.

Nord-Trøndelag Elektrisitetsverk. November 2000. Kart for planlagt linjetrasé – Ytre Vikna Vindmøllepark-Rørvik-Salbotn-Årsandøy 132(66) kV linje.

Nord-Trøndelag Elektrisitetsverk. Januar 2001. Kart for planlagt linjetrasé – Ytre Vikna Vindmøllepark-Rørvik-Salbotn-Årsandøy 132(66) kV linje.

NT-Consult AS 1995. Vikna - kontrastenes kommune. Kart (1:60 000) og brosjyre.

NVE. 1993. Inngrep i vassdrag; konsekvenser og tiltak – en kunnskapsoppsummering. Faugli, P.E., Erlandsen, A.H. og Eikenæs, O. (red.). Publikasjon nr. 13 1993 Bind 2.

NVE 1999. Seminar. Miljøkonsekvenser av vindkraft. Seminarhefte

Selfors, A. og Sannem, S. 1998. Vindkraft – en generell innføring. NVE Rapport 19/98.

Tysse, T. 1999. Vegetasjonsovervåking i Europipe II landtrasé, Bokn kommune. Årsrapport 1999.

Vikna kommune, teknisk etat 2000. Kommuneplan for land- og sjøområdene. Arealdel til kommuneplan 2000-2004 (2010) 1. høringsutkast, planteksten, retningslinjer og bestemmelser.

VEDLEGG

Vedlegg 1.

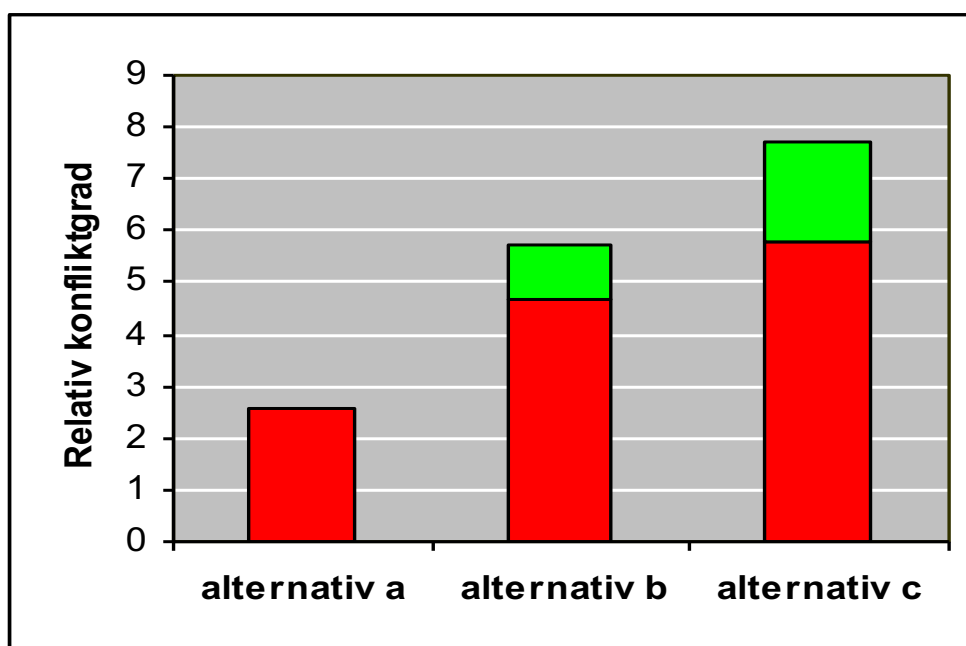
Kriterier for verdivurdering av områder.

(Etter DN's veileder "Veileder for arbeidet med friluftsliv i konsekvensutredninger etter plan- og bygningsloven" 2000 (internettversjon)).

Verdi Nasjonalt, regionalt, lokalt	Kriterier
Svært stor verdi	a) Området er svært mye brukt i dag eller b) Området er ikke svært mye brukt i dag, men oppfyller ett av følgende kategorier: ▪ Landskap, naturmiljø eller kulturmiljø har opplevelseskvaliteter av svært stor betydning ▪ Områder er spesielt godt egnet for en enkeltaktivitet som det lokalt/regionalt/nasjonalt ikke finnes alternative områder til av noenlunde tilsvarende kvalitet ▪ Området har et svært stort mangfold av opplevelsesmuligheter i forhold til landskap, naturmiljø, kulturmiljø og/eller aktiviteter ▪ Området inngår som del av en større, sammenhengende grøntstruktur av svært stor verdi, eller fungerer som ferdselskorridor mellom slike områder, eller som adkomst til slike områder ▪ Området har svært stor symbolverdi
Stor verdi	a) Området er mye brukt i dag eller b) Området er ikke mye brukt i dag, men oppfyller ett av følgende kategorier: ▪ Landskap, naturmiljø eller kulturmiljø har opplevelseskvaliteter av stor betydning ▪ Områder er spesielt godt egnet for en enkeltaktivitet som det lokalt/regionalt/nasjonalt ikke finnes alternative områder til av noenlunde tilsvarende kvalitet ▪ Området har et mangfold av opplevelsesmuligheter i forhold til landskap, naturmiljø, kulturmiljø og/eller aktiviteter ▪ Området inngår som del av en større, sammenhengende grøntstruktur av stor verdi, eller fungerer som ferdselskorridor mellom slike områder, eller som adkomst til slike områder ▪ Området har stor symbolverdi
Middels stor verdi	a) Området har en del bruk i dag eller b) Området er lite brukt i dag, men oppfyller ett av følgende kategorier: ▪ Landskap, naturmiljø eller kulturmiljø har visse opplevelseskvaliteter ▪ Områder er egnet for en enkeltaktivitet som det lokalt/regionalt/nasjonalt ikke finnes alternative områder til ▪ Området har et mangfold av opplevelsesmuligheter i forhold til landskap, naturmiljø, kulturmiljø og/eller aktiviteter ▪ Området inngår som del av en større, sammenhengende grøntstruktur av en viss verdi, eller fungerer som ferdselskorridor mellom slike områder, eller som adkomst til slike områder ▪ Området har en viss symbolverdi
Liten/ubetydelig/ingen verdi	Området er lite brukt i dag. Området har heller ingen opplevelsesverdier eller symbolverdier av betydning. Det har liten betydning i forhold til den overordnede grunnstrukturen for de omkringliggende områder./Ingen kjente friluftsinnteresser

Vedlegg 2: De tre alternative utbyggingsløsningene for linjeframføring og deres relative konsekvenser for friluftsliv og reiseliv. De to kolonnene under hvert utbyggingsalternativ angir henholdsvis minimal og maksimal konsekvens avhengig av hvilket alternativ som velges på den enkelte delstrekning.

Delområde/ Strekning	Relativ Konsekvens	Utbyggingsalternativ a		Utbyggingsalternativ b		Utbyggingsalternativ c	
		I	II	I	II	I	II
1f	0,25		0,25		0,25		0,25
1a	0,25	0,25		0,25		0,25	
2f	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
3-4	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9
5f	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
6f	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
7 alt.1)	1,65				1,65		1,65
7 alt. 2)	0,9						
7 alt. 3)	0,15			0,15		0,15	
8f	0,9			0,9		0,9	0,9
9f	0,35			0,35		0,35	
9a	0,75				0,75		0,75
10f	0,75			0,75	0,75	0,75	0,75
11f	0,7					0,7	0,7
12f	0,4					0,4	0,4
Sum relativ konfliktgrad		2,55	2,55	4,7	5,7	5,8	7,7

Relativ konfliktgrad i forhold til friluftsliv og reiseliv for de tre overføringslinjealternativene basert på tabell 1. Rødt angir den minst konfliktfylte varianten av hvert alternativ. Grønt angir den mest konfliktfylte.

Takk til:

Vikna kommune

Harald Grøtting (Nærøy kommune)

Manfred Müller (Namdal Marketing)

Irene Høvik (Turgruppa Rørvik Idrettslag)

Ottersøy skole

Trygve Torstad (Torstad gård og fritid)

Jan Oskarsen Vikna jeger- og fiskeforening

Ragnar Kirkeby Garstad (Garstad utmarkslag)

Geir Øie (Næringsforeningen i Vikna)

Joar Grøtting

m.fl.